

Отримано: 7 вересня 2025 р.

Прорецензовано: 20 жовтня 2025 р.

Прийнято до друку: 25 жовтня 2025 р.

email: olganazarenko1@gmail.com

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-628-910>

email: oksanaenglishteacher@gmail.com

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5924-6174>DOI: [http://doi.org/10.25264/2519-2558-2025-27\(95\)-56-61](http://doi.org/10.25264/2519-2558-2025-27(95)-56-61)

Назаренко О. І., Нестеренко О. Є. Системні ознаки передвиборчого дискурсу (на прикладі американської передвиборчої кампанії 2023-2024 років). Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія»: науковий журнал. Острог: Вид-во НаУОА, 2025. Вип. 27(95). С. 56–61.

УДК: 811.111'42

Назаренко Ольга Іванівна,*старший викладач кафедри іноземних мов історичного та філософського факультетів
Навчально-наукового інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка***Нестеренко Оксана Євгенівна,***викладач кафедри іноземних мов факультетів психології та соціології
Навчально-наукового інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка*

СИСТЕМНІ ОЗНАКИ ПЕРЕДВИБОРЧОГО ДИСКУРСУ (на прикладі американської передвиборчої кампанії 2023-2024 років)

Запропонована стаття присвячена проблемі лінгвальної реалізації певних системних ознак (маніпулятивності, агональності, агресивності) дискурсу американської передвиборчої кампанії 2023-2024 років.

Передвиборчий дискурс – це особливий складний жанр політичної комунікації, який характеризується чітко визначеними диференційними ознаками інституціонального спілкування, має ознаки особистісного спілкування, обумовленою ситуацією вільної комунікації, включаючи спонтанне мовлення, а також має етноспецифічне маркування. Для передвиборчого дискурсу, як для різновиду політичного, головними концептами є «влада» та «політики», але при цьому базова ідея концепту «влада» переміщається на його складову «боротьба за владу». Саме цей тип дискурсу впливає на формування симпатій та переконань виборців і таким чином формує політичні реалії країни, що і зумовлює актуальність його дослідження.

Характерними системними ознаками американського передвиборчого дискурсу 2023 -2024 років (останньої передвиборчої кампанії у США) є маніпулятивність, агональність та агресивність. Усі вищезазначені ознаки реалізуються за допомогою певних мовних засобів, аналіз яких представляє особливий інтерес.

Системна ознака маніпулятивності втілюється за допомогою наступних вербальних засобів: «навішування ярликів», аксіологем із негативним значенням, комунікативної категорії «свій-чужий», повтору.

Агональність даного типу дискурсу реалізується за допомогою тактик обвинувачення, «аналіз-мінус», викриття. Дані тактики здійснюються шляхом використання кандидатами наступних вербальних одиниць: антонімів, риторичних питань, повтору часових маркерів, лексичних одиниць із брутальним значенням.

Щодо агресивності, то вона характерна лише для передвиборчої риторики кандидата від Республіканської партії Дональда Трампа і втілюється наступними мовними одиницями: агресивними метафорами, образами насильства, певними модальними дієсловами та наказовим дієсловом «let» у відповідних контекстах.

Перспективи майбутніх розвідок вбачаємо у подальших дослідженнях низки системних ознак передвиборчого дискурсу та мовних засобів їхнього втілення, які є ключовими факторами розуміння преференцій та вподобань електорату, що врешті-решт призводить до втілення в життя намірів одного із кандидатів зайняти найвищий пост в країні.

Ключові слова: передвиборчий дискурс, маніпулятивність, агональність, агресивність.

Olga Nazarenko,*senior lecturer at the Department of Foreign Languages of Philosophy and History Faculties of Educational and Scientific
Institute of Philology of Kyiv National Taras Shevchenko University***Oksana Nesterenko,***lecturer at the Department of Foreign Languages of Psychology and Sociology Faculties of Educational and Scientific
Institute of Philology of Kyiv National Taras Shevchenko University*

SYSTEMIC FEATURES OF ELECTORAL DISCOURSE (based on the example of the U.S. presidential campaign of 2023-2024)

The proposed article is devoted to the problem of linguistic realization of certain systemic features (manipulativeness, agonality, aggressiveness) in the discourse of the 2023–2024 American presidential campaign.

Electoral discourse is a specific and complex genre of political communication characterized by clearly defined differential features of institutional interaction, while also displaying traits of personal communication conditioned by the context of free interaction, including spontaneous speech. It also bears ethnospecific markers. As a variety of political discourse, its core concepts are “power” and “politicians,” but the fundamental idea of the concept of “power” shifts toward its component – “the struggle for power.” This particular type of discourse directly influences the formation of voters’ sympathies and beliefs, thereby shaping the political realities of a country, which determines the relevance of its study.

The characteristic systemic features of the American electoral discourse of 2023–2024 (the latest U.S. presidential campaign) are manipulativeness, agonality, and aggressiveness. All of these features are realized through specific linguistic means, the analysis of which is of particular interest.

The systemic feature of manipulativeness is manifested through the following verbal means: labeling, axiological units with negative connotations, the communicative category of “us vs. them,” and repetition.

The agonality of this type of discourse is realized through the tactics of accusation, “minus-analysis,” and exposure. These tactics are implemented by candidates through the use of the following verbal units: antonyms, rhetorical questions, repetition of temporal markers, and lexical items with harsh or offensive meanings.

As for aggressiveness, it is characteristic only of the electoral rhetoric of the Republican Party candidate, Donald Trump, and is manifested through the following linguistic units: aggressive metaphors, images of violence, certain modal verbs, and the imperative verb "let" in relevant contexts

The prospects for future research lie in further exploration of a range of systemic features of electoral discourse and the linguistic means of their realization, which are the key factors in understanding the pReferences: and inclinations of the electorate—ultimately leading to the implementation of one candidate's intentions to attain the highest office in the country.

Keywords: electoral discourse, manipulateness, agonality, aggressiveness.

Постановка проблеми. Передвиборчий дискурс є головним інструментом політичної комунікації між кандидатами (партіями) та виборцями. Саме через передвиборчий дискурс політики формують свої позиції, впливають на громадську думку, мобілізують електорат і конкурують за владу. Саме в цьому дискурсі мова виконує не лише комунікативну, а ще й соціальну, ідеологічну та психологічну функції, формуючи політичну реальність.

Дослідження характерних ознак цього типу дискурсу та способів їх вербальної реалізації є ключовим в усвідомленні стратегічного використання мови для маніпуляції, впливу на електорат та переконання виборців, дискредитації опонентів, і, таким чином, приходу до влади.

Усі характерні ознаки передвиборчого дискурсу є яскраво вираженими у риторичі американських політиків під час передвиборчої кампанії 2023-2024 років, що і визначає **актуальність** даного дослідження.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Оскільки передвиборчий дискурс є базовим фактором формування політичних симпатій та вподобань виборців, багато відомих сучасних лінгвістів вивчали його вербальну складову. Серед них Р. Водак, В. Бенуа, П. Коркоран, Р. Джослін, Дж. Помпер.

У вітчизняній лінгвістиці О. І. Білик, С. О. Кривенко присвятили низку робіт певним проблемам передвиборчого дискурсу.

Але незважаючи на роботи цих провідних лінгвістів, які присвячені характеристикам передвиборчого дискурсу, ціла низка його ознак залишається недостатньо дослідженою.

Мета і завдання дослідження. Метою цієї статті є дослідження вербальних засобів реалізації певних системних ознак (маніпулятивності, агональності, агресивності) американського передвиборчого дискурсу 2023-2024 років. Дана мета передбачає виконання таких **завдань**:

1) проаналізувати засоби вербального втілення таких ключових системних ознак американського передвиборчого дискурсу 2023-2024 років як маніпулятивність, агональність та агресивність;

2) порівняти шляхи лінгвальної реалізації цих ознак у обох головних претендентів на президентську посаду: Камали Гарріс та Дональда Трампа;

3) відібрати та дослідити мовний матеріал, який і є втіленням системних ознак передвиборчої риторики обох кандидатів на президентську посаду у США в 2023-2024 роках.

Виклад основного матеріалу дослідження. Інституція всезагальних виборів як інструмент легітимізації та стабілізації існуючого політичного режиму є найважливішим елементом сучасної політичної системи. Загальнонаціональні вибори, на яких обирають президента країни, надають можливість розпізнати розстановку політичних сил в країні на певному етапі її історичного розвитку, визначити ступінь довіри громадян до програмних засад партії, що бере участь у виборчому процесі, виразити ставлення виборців до конкретних політичних діячів, які балотуються на найвищий державний пост. За оцінкою політологів для більшості людей участь у виборах є головною, і найчастіше одною формою участі у політичному житті. Для політичних партій та політиків, що є їхніми представниками, участь у президентській кампанії є ні чим іншим, як показником їх власної конкурентоспроможності, критерієм ефективної політичної діяльності. В суспільно-політичній ситуації, що склалася, саме на виборців покладається відповідальність за прийняття виваженого рішення, що визначає курс розвитку країни протягом законодавчо передбаченого проміжку часу, обмеженого закінченням поточної та початком наступної виборчої кампанії. З зв'язку з цим, партія, що іде у владу, має переконати виборців віддати свій голос саме її представникові, як єдиному гідному кандидату на найвищий державний пост у країні. Вочевидь успішне рішення цієї задачі залежить, при інших рівних умовах, від комунікативної компетенції політиків, що і пояснює глибоку зацікавленість дослідників саме передвиборчим дискурсом.

Передвиборчий дискурс – це особливий складний жанр політичної комунікації, який характеризується чітко визначеними диференційними ознаками інституціонального спілкування, має ознаки особистісного спілкування, обумовленого ситуацією вільної комунікації, включаючи спонтанне мовлення, а також має етноспецифічне маркування.

Структурні компоненти передвиборчого дискурсу є ідентичними структурним компонентам політичного дискурсу, але в той самий час вони відмічені власною специфікою, що є основою для виділення передвиборчого дискурсу як окремої дискурсної одиниці.

Для передвиборчого дискурсу, як для різновиду політичного, основними концептами є «влада» та «політики», але при цьому базова ідея концепту «влада» переміщується на його складову «боротьба за владу».

Передвиборчий дискурс, як об'єкт лінгвістичних досліджень, є у центрі уваги як іноземних, так і українських дослідників.

Р. Водак визначає передвиборчий дискурс як «стратегічну, мультимодальну форму політичної комунікації, яка спрямована на переконання та мобілізацію виборців, сформована політичними контекстами й найкраще аналізується за допомогою міждисциплінарних підходів, таких як критичний дискурс-аналіз.» (Wodak, 2007: 218).

Вона розглядає передвиборчий дискурс як піджанр політичного дискурсу, який за своєю суттю є стратегічним і спрямованим на переконання, має міждисциплінарний характер, оскільки для його вивчення є необхідним поєднання лінгвістики, соціології, політології та медіазнавства. Учена виступає за історико-дискурсивний підхід, який пов'язує тексти з їхнім соціально-політичним та історичним контекстом. (Wodak, 2007).

Р. Водак окреслює наступні ключові особливості передвиборчого дискурсу:

1. Стратегічність (дискурс створений для переконання).

2. Контекстуальна чутливість (потребує багаторівневого аналізу контексту, є залежним від національних, культурних та історичних умов).

3. Прагматичні засоби (спирається на натяки та імплікатурні значення).

4. Ідеологічна навантаженість (часто використовує закодовані або приховані повідомлення, непрямі твердження, що зберігають можливість заперечення).

5. Динамічність та адаптивність (політики адаптують свій дискурс до громадської думки та медіа-фреймінгу) (Wodak, 2007).

Р. Джослін розглядає передвиборчий дискурс у контексті комунікації та політології, підкреслюючи важливість обґрунтування аналізу реальними політичними процесами, а не абстрактними чи надмірно формальними підходами, та дає цьому типу дискурсу достатньо широке визначення: «мова, що використовується для впливу на політичну поведінку та процеси або їх відображення. Це включає не лише офіційну політичну комунікацію (наприклад, промови, дебати, політичні документи), але й висвітлення в ЗМІ, передвиборчу рекламу та висловлення громадської думки» (Joslyn, 1986: 311). Дослідник підкреслює, що політичний дискурс включає як елітну, так і масову комунікацію, що робить його динамічним та суперечливим простором. Він критикує вчених, які аналізують політичну мову, не враховуючи фактичний політичний контекст чи наміри, наприклад, зосереджуючись виключно на риторичі чи синтаксисі.

Також, він зазначає, що передвиборчий дискурс є інструментальним та стратегічним, тобто націленим на досягнення певних цілей, ідеологічно навантаженим, діалогічним та суперечливим, оскільки діє не лише зверху вниз (від політиків до громадян), а й знизу вгору (від громадян до інституцій), і часто включає конкуруючі наративи, опосередкованим, так як значна частина його фільтрується через медіаканали, що впливає на тон, структуру та охоплення цього типу дискурсу, тимчасовим та ситуативним, оскільки він змінюється разом із часом, подіями та контекстами (Joslyn, 1986).

П. Коркоран характеризує передвиборчу риторику як ««метод особливої компетенції в упорядкуванні, перевірці та вдосконаленні широких областей інформації з метою формулювання аргументів на користь політики, що сприяє суспільному благу» (Corcoran, 1979: 78). Він бачить виборчий дискурс як дисципліноване мистецтво, спрямоване на представлення обґрунтованих аргументів для переконання виборців.

Учений вбачає передвиборчий дискурс як риторичне мистецтво, що ґрунтується на класичних принципах аргументації та переконання, публічне видовище, яке вимагає емоційності та акторської майстерності, стратегічне використання мови із залученням риторичних фігур, кліше та стратегій ідентифікації. Також Коркоран підкреслює, що іноді передвиборчий дискурс має поверхневий, механізований підхід, що надає перевагу підтриманню іміджу над справжнім спілкуванням.

Дослідник також зазначає, що передвиборчий дискурс активно використовує повторення (гасел, ключових слів, емоційних образів) для створення впізнаваності й формування емоційного зв'язку. Це часто впливає більше, ніж логіка, оскільки мова політиків формує не лише думки, але й інтерпретації подій. Через акценти, метафори та опозиції дискурс створює уявлення про проблему та пропонує «правильний» підхід до її вирішення. У сучасних передвиборчих кампаніях політики часто адаптують повідомлення до конкретних аудиторій – за віком, цінностями, регіоном чи інтересами. Це дозволяє їм «говорити мовою виборця» і звучати більш переконливо. (Corcoran, 1979).

Дж. Помпер зазначає, що «передвиборчий дискурс – це структуроване, стратегічне та часто емоційно забарвлене спілкування, яке використовують кандидати, партії та медіа з метою впливу на сприйняття виборців, визначення політичного вибору та мобілізації громадської підтримки під час виборчої кампанії». (Pomper, 1992: 53)

Погляд Помпера на передвиборчий дискурс ґрунтується на стратегічній комунікації, сформованій партійною ідеологією, сегментацією виборців та впливом медіа.

Передвиборчий дискурс є функціональним, партійно зумовленим та емоційно насиченим інструментом для здобуття суспільної підтримки, визначення політичного змісту та структурування демократичного змагання (Pomper, 1992).

В. Бенуа виділяє шість базових положень, на яких ґрунтується функціональна теорія дискурсу політичної кампанії, яка широко застосовується вченими для дослідження передвиборчого дискурсу: 1) голосування – це акт порівняння; 2) кандидати повинні виділятися з-поміж опонентів; 3) повідомлення політичної кампанії – важливий спосіб виділення з-поміж кандидатів; 4) схвалення, напад і захист – методи створення образу кандидата; 5) дискурс виборів охоплює дві основні теми: політику і особистість кандидата; 6) кандидат повинен набрати більшу частину голосів виборців (Benoit, 2022).

Вітчизняні дослідники також приділяють значну увагу вивченню передвиборчого дискурсу. В одній із своїх робіт О. Білик досліджує певні характеристики цього типу дискурсу та наводить наступне визначення його: «Ми розуміємо передвиборчий дискурс як складну мисленнєво-комунікативну діяльність, яка є сукупністю процесу й результату і включає як позалінгвальний, так і власне лінгвальний аспекти і яка зумовлена організацією і проведенням передвиборчої кампанії і розглядаємо його як інституційний вид спілкування, що є різновидом політичного, має усі характеристики, притаманні політичному дискурсу, і набір відмінних ознак. Передвиборчим дискурсом називаємо дискурс президентських виборів, а терміни “передвиборчий дискурс” і “передвиборча комунікація” вживаємо як синонімічні.» (Білик, 2016: 52-53). Це визначення, з нашої точки зору, є всеохоплюючим та одним із найзмістовніших у сучасній українській лінгвістиці.

Передвиборчий дискурс – це також мовний жанр, що є складною комунікативною подією, і в той самий час – вербальним оформленням цієї комунікативної події, має певний рольовий склад учасників, відрізняється публічністю та офіційністю. Наприклад, публічний виступ кандидата на пост президента включає спонукання та заклики до дій, відображає переконливу позицію адресанта та має особливий емоційний настрій.

Спираючись на результати досліджень передвиборчого дискурсу вищезазначеними ученими, можна виділити наступні системні ознаки передвиборчого дискурсу, що є характерними для будь-якої виборчої кампанії та реалізуються за допомогою вербальних засобів: 1. маніпулятивність. Оскільки метою будь-якої виборчої кампанії є перемога на виборах, яка досягається шляхом впливу на електорат, що передбачає заміну когнітивної інформації, яку мають виборці, на інформацію, вигідну для претендента. Тому високий ступінь маніпулятивності стає основною і визначальною ознакою передвиборчого дискурсу.

Ось одні із самих ефективних способів маніпулювання свідомістю, до яких американські політики вдаються у своїх передвиборчих промовах.

«Навішування ярликів», де так званий «ярлик» є спотвореною та необ'єктивною характеристикою людини або явища, яка виражена в емоційно забарвленій формі.

Ось що говорить Дональд Трамп про своїх політичних опонентів на першій офіційній передвиборчій акції, присвяченій виборам 2024 року на підтримку його кандидатури, яка мала місце у місті Вако, штат Техас, 25 березня 2023 року: *«They're allowed to write up **fake** dossiers, send it around to everybody, and it turned out to be a **total** hopes. There was nothing true in it. It was done by the Democrats and **crooked** Hillary Clinton. But they persecuted us and yet Joe Biden is a **stone-cold** criminal, **caught dead to right**, and nothing happens to him.»* (1)

Живаючи такі негативні аксіологеми як «fake, total hopes, Трамп хоче зазначити, що усі 34 звинувачення, висунуті проти нього американськими судами, не відповідають дійсності і є наклепами. Для характеристики лідерів Демократичної партії, яка в той час перебувала при владі, Гіларі Клінтон та президента Джозефа Байдена він використовує брутальні прикметники «crooked» та «stone-cold», щоб представити їх виборцям у вкрай негативному світлі, звертаючи особливу увагу на те, що такі незаконні, з його точки зору, рішення суду можливі лише при його політичних опонентах, підкреслюючи, що Президент Байден залишився непокараним «caught dead to right». Таким чином, маніпулюючи свідомістю виборців, Трамп хоче їх переконати, що лише при його правлінні можлива чесна та справедлива судова система.

Використання комунікативної категорії «свій-чужий» є дуже важливим орієнтиром в усвідомленні світу. Вона відображає бінарність нашого світогляду, поділ на «своє» (безпечне, те, що ми визнаємо та схвалюємо) та «чуже» (незнайоме, небезпечне, те, що ми не схвалюємо).

Саме цю маніпулятивну тактику використовує Дональд Трамп, виголошуючи промову на з'їзді Республіканської партії, коли офіційно приймає висунення його цією партією кандидатом на посаду Президента 19 липня 2024 року: *«Energy... Raised it, **they** took our energy policies and destroyed them. Then **they** immediately went back to them, but by that time, so much was lost. But **we** will do it at levels that nobody's ever seen before, and **we'll** end lots of different things. **We'll** start paying off debt and start lowering taxes even further. **We** gave you the largest tax cut. **We'll** do it more.»* (2)

Тут Трамп торкається досить болючого для американського суспільства питання про енергетичну політику США. «Ми, Республіканці» (свої хороші) будемо продовжувати розвиток традиційних енергоджерел, що призведе до зниження цін на енергоносії, зниження податків та створення нових робочих місць. «Вони, Демократи» (чужі, погані) наполягають на розвитку «зеленої» енергетики, руйнуючи енергетичну політику Трампа, що призведе до зростання цін та податків.

Застосування в даному випадку цієї тактики є вкрай маніпулятивним і призведе до зміни уподобань та цінностей виборців, а в подальшому до екологічної кризи, що Трамп замовчує.

Наступною поширеною практикою є повтор. Повтор одних і тих самих тверджень закріплює інформацію у свідомості виборця. Таким чином, окрім мовного впливу на електорат також здійснюється психологічний тиск.

Ось що говорить Камала Гарріс, кандидатка на президентську посаду від Демократичної партії, у своїй промові визнання поразки на виборах 6 листопада 2024 у Вашингтоні: *«While I concede this election, I do not concede **the fight** that fueled this campaign. **The fight -- the fight** for freedom, for opportunity, for fairness, and the dignity of all people, **the fight for the ideals** at the heart of our nation, **the ideals** that reflect America at our best. That is **the fight** I will never give up. I will never give up **the fight** for a future where Americans can pursue their dreams.»* (3).

Повторюючи абстрактний іменник fight, Камала Гарріс досить наполегливо переконує виборців, що, незважаючи на програш на виборах, вона та представники її партії будуть продовжувати активно боротися за традиційні цінності свободи та демократії. Саме повтор іменників «fight» та «ideals» робить цю її частину такою, що не залишає місця для сумнівів щодо її намірів.

Наступною характерною ознакою передвиборчого дискурсу є агональність (від грецького «агон» – жорстка словесна боротьба між представниками різних політичних сил) (Бусел, 2009: 9). В передвиборчому дискурсі агональність – це спосіб комунікації протиборчих сторін, які за допомогою певних лінгвальних стратегій і тактик досягають своєї мети – перемоги у президентських виборах.

Однією із найпоширеніших тактик реалізації агональності є обвинувачення. Саме її досить успішно застосовує Камала Гарріс у своїй промові у Вашингтоні 29 жовтня 2024 року за тиждень до дня виборів. Промова відбулася на тому самому ж місці, де Дональд Трамп виступав перед штурмом Капітолію 6 січня 2021 року: *«Look, we know who Donald Trump is. He is the person who stood at this very spot nearly four years ago and sent an armed mob to the United States Capitol to overturn the will of the people in a free and fair election – an election that he knew he lost. Americans died as a result of that attack. 140 law enforcement officers were injured because of that attack.*

And while Donald Trump sat in the White House watching as the violence unfolded on television, he was told by his staff that the mob wanted to kill his own vice President, and Donald Trump responded with two words. “So what?” (4)

Претендентка на посаду Президента від Демократів звинувачує Дональда Трампа в тому, що майже чотири роки тому він із цього ж місця закликав підтримувати натовп, який пішов на штурм Капітолію 6 січня 2021 року, намагаючись скасувати результати чесних виборів, які він програв, що призвело до загибелі людей і поранення 140 правоохоронців. Ця тактика вербально реалізована за допомогою лексичних одиниць та словосполучень із посиленням негативним забарвленням «an armed mob», «overturn the will of the people», «many Americans died», «violence», «to kill his own vice President», а також фразою, яка є кульмінацією цинізму та зневаги Трампа до американського народу «So, what?».

Ще однією тактикою, яка застосовується у агональній риторичі претендентів для привертання уваги виборців, є тактика «аналіз-мінус». Ця тактика полягає у створенні враження об'єктивного аналізу дій, висловлювань або особистості опонента, але з прихованою метою дискредитації.

Цікавий приклад такої практики можемо побачити у офіційній промові Камали Гарріс про прийняття номінації на пост президента США від Демократичної партії, яка відбулася 22 серпня 2024 року у місті Чикаго: *«Fellow Americans, this election is not only the most important of our lives, it is one of the most important in the life of our nation. In many ways, Donald Trump is*

an **unserious** man. But the consequences – but the consequences of putting Donald Trump back in the White House **are extremely serious**.

Consider – consider not only the **chaos and calamity** when he was in office, but also the **gravity** of what has happened since he lost the last election.» (5)

Основними засобами вербальної реалізації цієї тактики слугують антоніми «serious – unserious». Спочатку підкреслюючи історичне значення цих виборів, кандидатка зазначає негативну особистісну рису Трампа «unserious», а завершує своє твердження значущим мінус-висновком про можливі наслідки його перебування у Білому домі «serious consequences», що знецінює Трампа як кандидата. Вищезгаданий мінус – висновок значно обтяжується такими негативними аксіологемами як «chaos», «calamity», «gravity».

Для підвищення рівня агональності своєї передвиборчої риторики, політики часто вдаються до тактики викриття. Це одна із агональних тактик, яка спрямована на демонстрацію моральної, політичної або професійної непридатності опонента через викриття його прихованих намірів, помилок, суперечностей або компрометуючих фактів.

Ось як використовує цю тактику кандидат у президенти Дональд Трамп на президентських дебатах із своєю опоненткою Камалою Гарріс, щоб дискредитувати політику, зробивши наголос на розбіжності між її словами та реальними діями, що є ознаками її нещирості та неефективності: «So, she just started by saying **she's going to do this, she's going to do that, she's going to do all these wonderful things. Why hasn't she done it? She's been there for 3 1/2 years. They've had 3 1/2 years to fix the border. They've had 3 1/2 years to create jobs and all the things we talked about. Why hasn't she done it? The masks are off. She won't do it.**» (6)

Для досягнення своєї мети автор висловлювання використовує такі мовні засоби, як риторичні питання, які повторюються, «Why hasn't she done it?», іронічні повтори обіцянок, спрямованих на майбутнє, щоб підкреслити їхню порожнечу «she's going to do this, she's going to do that», повтор часових маркерів, які підкреслюють невинуватість Камали Гарріс протягом певного часу «3 1/2 years», викривальне твердження «the masks are off, Future Simple для прогностичної дискредитації, коли опонента заздалегідь проголошують неспроможним щось зробити «She won't do it».

Агресивність, як характерна ознака передвиборчого дискурсу, також вартує аналізу.

Агресивність у передвиборчому дискурсі – це типова стратегічна ознака комунікації, що проявляється у використанні вербальних засобів із метою дискредитації політичних опонентів, мобілізації електорату та посилення ідеологічного протистояння.

Ось одне із самих агресивних тверджень передвиборчої кампанії 2024 року, яке висловив Дональд Трамп під час інтерв'ю каналу «Fox News» напередодні виборів: «I think the bigger problem is the people from within. We have some **very bad people, some sick people, radical-left lunatics. It should be very easily handled by, if necessary, by National Guard or if really necessary by the military. Because they can't let that happen.**» (7)

Ефект агресивності досягається шляхом використання словосполучень із вкрай негативним значенням «very bad people, sick people, radical –left lunatics», спрямованих на приниження опонентів, модальне дієслово «should» в даному контексті передає ідею впевненості та примусу, заклик до силових структур «National Guard», «the military» підсилює страх і загрозу та розмиває межі між політикою та силовими методами.

Ось ще один приклад агресивної передвиборчої риторики Дональда Трампа: «**Let's put her with a rifle, standing there with nine barrels shooting at her. OK? Let's see how she feels about it. You know, when the guns are trained on her face.**» (8). Це Трамп сказав у Арізоні 30 жовтня 2024 року під час своєї бесіди із протрамповським журналістом Такером Карлсоном про свого критика экс-конгресвумена Ліз Чемсі.

Такий високий рівень вербальної агресії досягається шляхом використання погрозливих метафор та образів насильства «nine barrels shooting at her», guns trained at her face», шляхом вживання іронічно-саркастичної фрази «Let's see how she feels about it», удавані нейтральність та співчуття якої створюють саркастичний ефект, що посилює зневагу до його опонентки. Залучення слухачів через наказове дієслово «let's» перетворює їх на співучасників насильства, вживання особового займенника «her» замість імені робить жінку об'єктом цільової атаки, як мішень.

Передвиборча риторика Камали Гарріс, на нашу думку, не містить агресивності.

Висновки. Таким чином, характерними ознаками передвиборчого дискурсу президентської кампанії 2023-2024 років в США є маніпулятивність, агональність та агресивність. Усі вищезазначені ознаки реалізуються лінгвально за допомогою зазначених вище лексичних одиниць та граматичних конструкцій із метою дискредитації свого опонента в очах виборців та отримання президентської посади.

Перспективу подальших розвідок вбачаємо у поглибленому дослідженні широкого спектру ознак передвиборчого дискурсу, оскільки ретельний аналіз саме цього типу дискурсу дає можливість усвідомити в цей надскладний час, які саме вербальні засоби створюють наративи, що викликають симпатію виборців та формують їхні переваги.

Література:

1. Білик О. І. Темпоральна організація американського передвиборчого дискурсу : 10.02.04. дис... канд. філол. наук. Івано-Франківськ, 2016. 236 с.
2. Бусел В. Т. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Уклад. і голов. ред. Бусел В. Київ; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2009. 1728 с.
3. Benoit W. L. Communication in Political Campaigns: Functional Analysis of Election Messages. New York: Peter Lang, 2022. 336 p.
4. Corcoran P. Political Language and Rhetoric. New York: Univ of Texas Pr, 1979. 216 p.
5. Joslyn R. Keeping Politics in the Studying of Political Discourse. *Form, Genre and the Study of Political Discourse*. Columbia: Univ. of S. Carol Press, 1986. P. 301 – 338.
6. Pomper G. Passions and Interests. Political Party Concepts of American Democracy. Lawrence: University Press of Kansas, 1992. 192 p.
7. Wodak R. Pragmatics and Critical Discourse. A Cross-Disciplinary Inquiry. *Pragmatics and Cognition*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company, 2007. P. 203 – 225.

Список джерел ілюстративного матеріалу:

1. <https://www.rev.com/transcripts/donald-trump-hosts-first-2024-presidential-campaign-rally-in-waco-texas-transcript>
2. <https://www.nytimes.com/2024/07/19/us/politics/trump-rnc-speech-transcript.html>
3. <https://rollcall.com/factbase/harris/transcript/kamala-harris-remarks-concession-speech-november-6-2024/>
4. <https://theblackwallsttimes.com/2024/10/30/full-transcript-of-vice-president-kamala-harris-ellipse-speech/>
5. <https://www.nytimes.com/2024/08/23/us/politics/kamala-harris-speech-transcript.html>
6. <https://abcnews.go.com/Politics/harris-trump-presidential-debate-transcript/story?id=113560542>
7. <https://www.politico.com/news/2024/10/13/trump-military-election-day-00183565>
8. <https://www.politico.com/live-updates/2024/10/31/2024-elections-live-coverage-updates-analysis/trump-rips-liz-cheney-00186693>

References:

1. Bilyk O., (2016). *Temporalna organizatsiia amerykanskogo peredyborchogo dyskursu* [Temporal Organization of American Pre-election Discourse]. (PhD Thesis). Ivano-Frankivsk [in Ukrainian].
2. Busel V., (Ed.). (2007). *Velykyi tлумachnyi slovnyk suchasnoi ukrainskoi movy* [Large Explanatory Dictionary of the Modern Ukrainian Language]. Kyiv, Irpen: VTF "Perun" [in Ukrainian].
3. Benoit W. L., (2022). *Communication in Political Campaigns: Functional Analysis of Election Messages*. New York: Peter Lang. 336 p. [in English].
4. Corcoran P., (1979). *Political Language and Rhetoric*. New York: Univ of Texas Pr. 216 p. [in English].
5. Joslyn R., (1986). *Keeping Politics in the Studying of Political Discourse. Form, Genre and the Study of Political Discourse*. Columbia: Univ. of S. Carol Press, 301-338 [in English].
6. Pomper G., (1992). *Passions and Interests. Political Party Concepts of American Democracy*. Lawrence: University Press of Kansas. 192 p. [in English].
7. Wodak R., (2007). *Pragmatics and Critical Discourse. A Cross-Disciplinary Inquiry. Pragmatics and Cognition*. Amsterdam: John Benjamin's Publishing Company, 203 – 225 [in English].

Sources of supporting material:

1. <https://www.rev.com/transcripts/donald-trump-hosts-first-2024-presidential-campaign-rally-in-waco-texas-transcript>
2. <https://www.nytimes.com/2024/07/19/us/politics/trump-rnc-speech-transcript.html>
3. <https://rollcall.com/factbase/harris/transcript/kamala-harris-remarks-concession-speech-november-6-2024/>
4. <https://theblackwallsttimes.com/2024/10/30/full-transcript-of-vice-president-kamala-harris-ellipse-speech/>
5. <https://www.nytimes.com/2024/08/23/us/politics/kamala-harris-speech-transcript.html>
6. <https://abcnews.go.com/Politics/harris-trump-presidential-debate-transcript/story?id=113560542>
7. <https://www.politico.com/news/2024/10/13/trump-military-election-day-00183565>
8. <https://www.politico.com/live-updates/2024/10/31/2024-elections-live-coverage-updates-analysis/trump-rips-liz-cheney-00186693>